

עיריית יבנה
מזכירות העירייה

**פרוטוקול ישיבת הוועדה לקידום מעמד הילד והנוער
מיום שני, י"ט בחשוון תשפ"ו, 10/11/25**

נוכחים:

מ"ר בנימין אשר	-חבר מועצה ויו"ר הוועדה
גב' ענבל בועז	-חברת מועצה, אחראית על תחום הנוער
מר ליאור דדוש	-חבר מועצה
מר אלי מזוז	-חבר מועצה
גב' איה בניטה	-מנהלת אגף החינוך
גב' רווית רונן	-מנהלת תוכנית 360
גב' אתי חזות	-ס' מנהל האגף לשירותים חברתיים
גב' אתי עבודי	-מנהלת ש"ש קריית החינוך גינזבורג
מר בועז בן גל	-מתאם הרשות לביטחון קהילתי
גב' מאיה זנדני גרוקופ	-מנהלת אזור ביחידה למניעת אובדנות משרד הבריאות
רס"ב ערן אלבכרי	-חוקר נוער משטרת ישראל
מר חן דוד לוי	-רכז סיירת הורים
גב' יעל יצחק פור	-מזכירות העירייה

חסרים:

מר ליאור כהן	-חבר מועצה
גב' רונית ארנפרוינד	-חברת מועצה (משקיפה)
גב' רוחה תורגימן	-חברת מועצה
גב' יוספה חליבה	-מנכ"לית העירייה
מר יובל פרייברון	-מנהל האגף לשירותים חברתיים
גב' דליה גבריאלי	-מנהלת ביה"ס היסודי ביאליק
מר גבי שמעון	-מפקח הסתדרות המורים
גב' רונית מור	-נציגת ארגון המורים העל יסודיים
גב' יסמין אלמקייס אדחוח	-אחראית תחום יעוץ מטעם משרד החינוך יבנה
מר רמי דואני	-יו"ר הנהגת ההורים העירונית
אורי גבאי	-יו"ר פרלמנט הנוער

על סדר היום:

1. אובדנות בקרב בני הנוער.
2. סקירה ודיון על סיירת הורים.

עיריית יבנה מזכירות העיריה

בנימין אשר, יו"ר הוועדה :

ערב טוב. מציג את הנוכחים. האובדנות בקרב בני הנוער מכה בנו שוב והמקרה האחרון של בחור צעיר בעצרת שהתקיימה בירושלים בשבוע שעבר וכן שנתיים של מלחמה הגורמים ללחץ וחרדה הביא אותי לדון בנושא בתיאום עם ראש העיר, על אף שיש ועדה מקצועית מיוחדת לכך. בעברי כרכז קידום נוער בתל אביב היו מספר משפטים שעמדו לנגד עינינו, אחד מהם הוא - אף ילד אינו רוצה לסיים את חייו אלא לסיים את הסבל שהוא חווה. סבל שיכול לבוא ממקום חברתי, משפחתי וכו' לישיבה הוזמנו גם בועז בן גל, מנהל הרשות לביטחון קהילתי והגב' מאיה זנדני גרוקופ, מנהלת אזור ביח' לאובדנות של משרד הבריאות, כדי לסקור בפנינו את הנושא. בכוונתנו לצאת מישיבה זו עם רעיון ליישום בדומה לערים אחרות. בהמשך נקבל סקירה על הסיירת הורים שהוקמה בהובלתה של ענבל בועז יחד עם בועז בן גל.

1. אובדנות בקרב בני הנוער:

מיה זנדני גרוקופ: תודה רבה שהזמנתם אותי. אנו עושים מאמצים להציג את התוכנית למניעת אובדנות בכל מקום כדי להעלות את המודעות. בתוכנית הלאומית מאמינים שאפשר וצריך למנוע אובדנות. התוכנית מבוססת על תכניות למניעת אובדנות שפותחו במדינות שונות בעולם והותאמו לישראל ע"י מומחים בתחום.

מציגה את התוכנית במצגת. המצגת תצורף לפרוטוקול.

להלן ראשי הפרקים של התוכנית:

1. נתוני אובדנות בישראל.
2. נתוני אובדנות ברשות והאם ניתן למנוע התאבדות?
3. על התכנית הלאומית למניעת אובדנות (מתווה, שותפים לדרך, אוכלוסיות בסיכון, אסטרטגיית הרצף הטיפולי ואסטרטגיית שומרי הסף).
4. התוכנית הלאומית ברשות המקומית.
5. כלים ועזרים למניעת אובדנות.

נתוני אובדנות בישראל:

בכל שנה מתאבדים כ- 500 אנשים וכ- 7,000 מקרי נסיון התאבדות מגיעים למיון כללי מידי שנה. אלה נתוני חסר, מפני שלא בכל תעודת פטירה כתוב שסיבת הפטירה היא התאבדות. בשפ"חים יודעים להצביע על נתונים יותר גבוהים בשל מקרים שלא מגיעים למיון. מספר מקרי ההתאבדות גבוה פי אחד וחצי ממש' תאונות הדרכים.

טרמינולוגיה בשיח על אובדנות:

ככלל, לא נהוג להשתמש במושגים של הצלחה או כישלון בהקשר לאובדנות, אלא משתמשים בביטויים "שם קץ לחייו" או "ניצל מניסיון התאבדות". על הצלחה במניעת התאבדות נדבר רק בהקשר של סיוע, איתור ועזרה.

בנוסף, יש להימנע מכניסה לפרטים על השיטה בה בוצעו ההתאבדות או הניסיון האובדני.

עיריית יבנה

מזכירות העירייה

אנשים שנמצאים בסיכון אובדני רואים רק דרך אחת. ברגע שיש מי שמתערב, מקשיב ויודע להגיד את הדבר הנכון, הם יכולים לשנות את המציאות. זה לא בהכרח צריך להיות איש מקצוע. זה יכול להיות שכן, בלנית, קוסמטיקאית וכו'.

יבנה היא בין הרשויות השותפות בתוכנית הלאומית. חיים מסינג – יו"ר הוועדה ברשות ובעזר בן גל ממונה על בטחון קהילתי חבר בוועדה.

ליאור דדוש: מנתוני המתאבדים במשך עשור כפי שהוצג, אוכלוסיית בני הנוער מהווה כחצי אחוז בלבד. אם כן, מדוע הנושא רלוונטי לדיון בוועדה לקידום מעמד הילד והנוער ?

בנימין אשר: מציע שנקשיב לה עד הסוף ואז תשמע את ההצעה שלי איך זה קשור לוועדה כאן.

מאיה זנדני: כל מקרה התאבדות מזעזע מאוד, ובוודאי כשמדובר בנער. הסטטיסטיקה מראה שלכל מקרה התאבדות יש כ-60 נפגעים מסביב.

אתי עבודי: מתחילת שנת הלימודים הנוכחית, בה אני מנהלת את ביה"ס הש"ס גינזבורג היו כ-8 מקרים שבהם כתבנו דוח חריג על שיח אובדני, רובם מחטיבת הביניים. הנושא מאוד נוכח בשיח.

מאיה זנדני: ביחס להתאבדויות בזמן מלחמה, הנתון המתקבל מאבו-כביר שמקיף 70% מהמקרים, מראה כי אין עליה במספר התאבדויות – נתון מאוד מפתיע. אין עליה בהתאבדויות בקרב חיילים בסדיר, אך יש עליה בקרב חיילי מילואים. יחד עם זאת, בקווי חירום של משרד החינוך יש עליה של למעלה מ-40% בדיווח חירום על מצבי מצוקה.

אנו עושים מאמץ להגיע לכל מקום כדי להעלות את המודעות בכל מקום אפשרי, כולל בוועדה זו. יש מספר משפטים שאינם נכונים. לדוגמא: "מי שמדבר על התאבדות אינו מתכוון להתאבד". המציאות מוכיחה אחרת – מי שמדבר נמצא בסיכון ממשי וזוהי זעקה לעזרה וסיוע. דוגמא נוספת למשפט שאינו נכון: "שיח על התאבדות מגדיל את הסיכוי לאובדנות". יועצות ושפ"חים יודעות להגיד שמי שיש לו עם מי לדבר, הוא נמנע מאובדנות.

שיח על התאבדות אינו מגדיל את הסיכוי לאובדנות. זה מפתח אפשרות של שיח וקבלת סיוע. פרסום בנושא: הפרסום צריך להיות מאוד אחראי תוך הדגשה של קווי הסיוע ועם מסר שאפשר לקבל סיוע.

אתי חזות: אני מטפלת בילדים בני 10-11 שיש להם אמירות אובדניות. כגון: לקפוץ מהחלון, להשתמש בנשק של אח חייל וכו'.

מאיה זנדני: כשקושרים סיבה להתאבדות, בדרך כלל יש חבירה של מספר גורמים ולא גורם אחד, לכן צריך מאוד להיזהר כשמדברים על סיבת התאבדות.

אוכלוסיות בסיכון: בני נוער, להט"ב, גברים ונערים, נפגעי נפש, עולים חדשים וילידי חו"ל (עולים "דור שני") ואזרחים ותיקים. אדם יכול להשתייך ליותר מקבוצת סיכון אחת.

אלי מזוז: כאיש חינוך במשך הרבה שנים, לא נתקלתי כמעט בשיח המסביר את חשיבות השיתוף במצוקה. זה יכול להיות אובדנות או כל מצוקה אחרת. שואל האם קיימת תוכנית כזאת במסגרת התוכנית הלאומית ?

עיריית יבנה

מזכירות העירייה

אתי עבודי : בבית הספר גינזבורג אנו עובדים הרבה על חשיבות שומרי הסף. היו מקרים בהם חברים באו לדווח על סימני מצוקה אצל חבר שלהם, כגון מכתב שחבר השאיר. לצערי, הבעיה היא בקרב הילדים שהם די בודדים, שלא תמיד יש להם את המעטפת התומכת אשר תזכה ותדווח. מסכימה איתך שצריך להעמיק את נושא שומרי הסף ולא דוקא לגבי אובדנות אלא בנושאים נוספים.

מאיה זנדני : משרד החינוך עובד על תוכניות חוסן מגיל צעיר. בכיתה ט' קיימת תוכנית "בוחרים בחיים". יש בתוכנית חלקים של חוסן, שניים מהם עוסקים בדיכאון ובאובדנות. התוכנית נולדה אחרי מחקר העוסק ב- 70 נערים שהתאבדו שמחצית מהם שיתפו חבר. התוכנית מדברת על אבחנה בין הלשנה לדיווח ומבהירה לילדים כיצד הם שומרים אחד על חברו כשהם מדווחים על מצוקתו. מוקד 105 – הוא מוקד יחודי לקבלת פניות ודיווחים מהציבור ולמתן מענה מקצועי בנוגע לפגיעות, אלימות ופשיעה נגד ילדים ונוער במרחב המקוון. באים ללמוד עליו מכל העולם.

אלי מזוז : שואל את איה בניטה, האם ידוע לה על תוכניות בבתי הספר בנושא מניעת אובדנות ?

איה בניטה : אני לא בקיאה בפרטי התוכניות המתקיימות בכל בית ספר. בתוכניות עוסקות היועצות, שפ"ח והמורים. מעבר לכך, אין תוכנית רשותית שעוסקת בתחום. נושא האובדנות נע במנעד שבין הפרטני לפרהסי. צריך לגלות משנה זהירות בטיפול בנושא. לא נכנסים לכיתות ומדברים על אובדנות. הנושא דורש מקצועיות, טיפול נקודתי והמון שיקול דעת.

אלי מזוז : שאלתי היא, האם אנו עוסקים בלעורר את הילדים להיות שומרי סף ולזהות מצוקות, או צוותים שעוברים הכשרה כלשהיא לזהות מצוקות. כמחנך בבית ספר יסודי לא עברתי שום הכשרה בנושא מטעם משרד החינוך.

איה בניטה : אנו כמערכת חינוכית צריכים לחנך לאמפטיה, להקשבה, ללכידות, לאותנטיות, לבטחון פסיכולוגי, להיות מי שאתה. אם עושים זאת מגיל גן, ילדים לומדים לבקש עזרה, להיות חלשים ליד חבריהם, ילדים לומדים שגם חבריהם נמצאים במקום שבו הם נמצאים. לצערי הרב, אנו כתברה מאוד שיפוטיים, ביקורתיים, חיצוניים, אשלתיים, כל אחד חושב שהשני יותר מאושר ממנו. אם יודעים לייצר מנגנון בבית הספר שבו לפחות פעם בשבוע ילד משתתף במרחב הקשבה שבו שותפות יועצות, שפ"ח והורים זה יכול למנוע בעתיד אובדנות.

בנימין אשר : איה, אני מבקש לדייק את השאלה האם יש באגף אמירה מסויימת להכשרה של יועצות, מנהלות וכדומה בנושא אובדנות בקרב בני נוער?

איה בניטה : אנו באגף לא מכשירים יועצים או מנהלים. אנחנו כן בתפיסה שרוצים לייצר בבתי ספר מסגרות חינוכיות שהן עוגן לפיתוח יכולות חברתיות. יכולות של הקשבה, אמפתיה, מוטיבציה, סקרנות וכו'. אם זוהי תפיסת התפקיד של המנהל ואנשי החינוך בבית הספר, ממנה נגזרות הפעולות. מפתחים את יכולות המורים ואת יכולות התלמידים.

ענבל בועז : לא תמיד גורמי הסף יודעים לטפל במקרים של חשש לאובדנות. חשוב שידעו למי להפנות את המקרה.

אתי עבודי : השירות הפסיכולוגי מחייב את היועצות בתחילת השנה לעבור הדרכה ספציפית בנושא אובדנות. לזהות סימני אזהרה ודרכי פעולה. השנה הבאה לצוות החינוכי את תוכנית "אנוש" תוכנית

עיריית יבנה

מזכירות העירייה

עומק שעוסקת באופן שבו אנו שואלים את האחר "מה שלומך" ? are you o.k. התוכנית מלמדת כיצד לשאול לשלומו של הילד לא מתוך נימוס אלא מתוך הקשבה פנימית.

מאיה זנדני : יש מספר תוכניות לרצף טיפולי :

- תוכניות של משרד החינוך ניתנות לצוותים החינוכיים.
- תוכניות שומרי סף יכולות להינתן למבוגרים מגיל 18
- הרצאה בזום להורים – זיהוי ואיתור מצוקות אצל בני נוער.

ההדרכות ניתנות לרשות בחינם.

בועז בן גל: אנו מתכננים כעת לקראת מספר ימי הדרכה לשומרי הסף, לבנות השירות, מדריכות מוגנות, סיירת הורים. ההדרכה במשך 4 שעות.

רוית רונן: מבקשת לקבל הדרכה גם לעובדים איתה במסגרת 360 שאינם עובדי הרשות.

ליאור דדוש: האם אנו יכולים כוועדה לקבוע מדיניות איזה שומרי סף יעברו הכשרה ?

ענבל בועז : האם ניתן לתת הדרכה ללא תשלום, לדוגמא לסייעות בבתי ספר ?

מיה זנדני: אפשר לקיים הדרכה לכל קבוצה של 25 משתתפים במשך 4 שעות. לגבי עובדי משרד החינוך, פיקוח משרד החינוך מכשיר את המורים.

בנימין אשר: אני מציע לפעול בשני שלבים :

1. שלב א' – פרסום הודעה מסודרת לאגפים ומוסדות רשמיים של הרשות ולעניין אותם בהשתתפות בהדרכה. וכן לגורמים בחינוך הבלתי פורמלי.
2. שלב ב' - פרסום לקהילה, באמצעות דובר העירייה, לאנשי מפתח כגון: מנהל מתנ"סים, גבאים, ועד בית של בנין המונה 50 דירות, רבנים, אנשי ציבור ועוד, לביצוע הכשרה.

אלי מזוז: מבקש לבדוק עם פיקוח משרד החינוך שאכן התוכניות שדיווחת עליהן פועלות בבתי הספר

מאיה זנדני: בבתי הספר היסודיים פועלת תוכנית חוסן. אבדוק באיזה כיתות ט' בעיר התוכנית "בוחרים בחיים" פועלת ובאיזה לא פועלת ומדוע ואעדכן.

ליאור דדוש: אנו צריכים לקבוע מדיניות בנושא ההדרכות, כגון: אם מבצעים הדרכה מכיתה ז', אז בכל בתי הספר בכיתות ז', אם הדרכה ליועצות אז לכל היועצות, אם מדריכי חוגים במתנ"סים אז כולם וכו'. עלינו לצאת עם אמירה רשותית לגבי המדיניות וכך נוכל לאכוף אותה.

בנימין אשר: אנו מודים למאיה על היענותה להשתתף בוועדה ועל הסקירה המקיפה בתחום.

סיכום הנושא : מבקש לאמץ בעיר את תוכנית 'שומרי הסף' של משרד הבריאות, באופן שאמרנו , בשני שלבים.

עיריית יבנה מזכירות העיריה

2. סקירה ודיון על סיירת הורים:

בועז בן גל:

כהקדמה אציין, שבערים רבות סיירת הורים נסגרת וקשה לשמר אותה, מאחר שהנוער פחות נמצא בחוץ והורים פחות רוצים להתנדב..
ביבנה עד כה היו 3 סיירות הורים ובחודשים יולי- אוגוסט השנה נפתחה סיירת הורים רביעית עם סטודנטים מתנדבים ורכז מעולה ששמו חן לוי שנוכח עימנו .

חן לוי:

שלום לכולם. אני מוכר לנוער יותר בשם לאווי. מעל עשרים שנה עבדתי בחינוך הפורמלי והבלתי פורמלי. אני בעל תואר שני בחינוך. אבא ל- 3 בנות. אני בא מתחום של תנועה וכיום מעביר יחד עם אשתי סדנאות בבתי הספר, אני מתמקד באומנות רחוב. אינני תושב העיר. בעבר עבדתי בכלא אופק, בביה"ס ארזים ובפנימיות. כיום אני רכז סיירת הורים, זאת החל מחודש אוגוסט שבו פניתי למשטרה וביקשתי להיות עם הנוער בלילות. נפגשתי עם בועז, התחלתי לבצע סיורים בפארק החבלים, ברחוב הדרור ובשכונה הירוקה, ולגייס מתנדבים. מטרת המפגש שלי עם הנוער הוא להיות איתם ולראות אותם.

בועז בן גל: הפעילות של חן היא הרבה מעבר לסיור. הוא מפעיל את הנערים בשירים, ריקודים ומשחקים. זה לא קל ולא פשוט, אך הנערים מתחברים אליו.

אתי עבודי: גם בתחנת הדלק YELLO יש ריכוז של בני נוער. המשטרה מפנה אותם מפארק החבלים כדי שלא יפריעו לתושבים.

ליאור דדוש: כמה מתנדבים יש בסיירת ?

בועז בן גל: יש בסיירת 3 מתנדבים קבועים וכעת נוספו עוד 3 סטודנטים קבועים. הפעילות היא בסופי שבוע עד השעה שתיים בלילה. במוצ"ש מתקיים סיור עם הנהגת ההורים. אנחנו לא מגיעים להארד-קור של הנערים. הם מאיימים עלינו וזה מפגש מאוד לא נעים. אני רוצה להגיע למצב שאני מסביר לנוער שהמשך התנהגותו עלול למנוע ממנו להתגייס לצה"ל ואת ההשלכות לכך.
הנערים מאוד חשדניים לגבי כל אדם נוסף שמצטרף, שמא הוא שוטר סמוי. חוויה מעין זו גם אני חוויתי.

ליאור דדוש: מציע לחבור למשמר העיר כדי להגדיל את מספר המתנדבים.

בועז בן גל: צעירים מתחברים לצעירים. הם מדברים באותה השפה. במשמר העיר מתנדבים מבוגרים יותר. בנוסף, ניתן לראות שכשיש מעט מתנדבים הנוער מגיע, אך כשיש הרבה מתנדבים הם נרתעים.

ליאור דדוש: עצם נוכחות של ניידת שמסתובבת באזור מהווה גורם מרתיע.

חן לוי: כשיש מבוגר באיזור זה נותן בטחון. לא כ"א חייב להיות בקשר קרוב אליהם. אך אציין שבכדי למשוך מתנדבים צריך שתהיה להם הוקרה.

עיריית יבנה

מזכירות העירייה

ענבל בועז : כנרת, חיים מסינג, יוספה ואנוכי הלכנו ללמוד איך פועלות סיירות במקומות אחרים. זה לא מובן מאליו שיש משהו כמו חן. הרעיון הוא לדבר איתם בגובה העיניים, חן מצליח לעשות את זה והנערים משתפים פעולה.

התבקשנו להביא רשימת ציוד, כגון טרמוסים, שתיה וכו'. כמו כן, צריך לגייס רכז נוסף. לכנרת, רכזת המתנדבים, יש מנגנוני שמירת מתנדבים, כגון קיום ערב הוקרה, אנו רוצים לקיים גם הרמת כוסית.

בנימין אשר : אני מכיר סיירת הורים שהיא מעבר למפגש של פעם בשבוע. מציע לחבור לשיטור העירוני כדי לקבל מראש מידע על תקריות ספציפיות באזורי ריכוזי נוער, ליצור קשר עם היועצות לדעת אם היו מקרים באזורים חריגים במסגרת בית הספר ולהעביר את הטיפול במקרים לגורמי המקצוע השונים. עלה רעיון לרתום את תלמידי המכינה הקדם צבאית לסיירת. הנושא יבדק.

אתי עבודי : יש נערים שיש להם כבוד לדת. השאלה האם יש את מי לגייס כמתנדבים מאוכלוסייה זו. כנ"ל לגבי האוכלוסייה האתיופית (אולי לקיים ערבים בבתי הכנסת).

רוית רונן שבו : הקב"ס מולוקן עושה זאת באופן פרטי. הוא מקיים פעילות לבני נוער בערבים במקלט בעיר. אפשר ללמוד ממנו.

בנימין אשר : בנוסף, יש ארגונים שכבר פועלים בעיר בקרב בני הנוער: ארגון אור ישראלי, יהדות לעם. לוקחים את בני הנוער הללו לפעילויות בבתי הכנסת כדי שלא יסתובבו ברחובות.

רוית רונן שבו : מציעה לדבר עם הגרעין התורני כדי להעלות מודעות שזה קיים. יחד עם זאת, צריך מתנדב שיקח את הנערים בפועל לפעילויות הללו.

בנימין אשר : לא שמענו עדיין את ערן נציג המשטרה בעיר, נשמח לשמוע את דעתך בעניין.

רס"ב ערן אלבחרי : אני חוקר נוער ומחזיק את מחלק הנוער במשטרת יבנה לבד. בהמשך לנאמר על רתיעתם של בני הנוער ממי שנחשד כסוכן סמוי ובוודאי משוטרים, זו בדיוק הסיבה שאין שוטרים בשטח. המפגש שלי עם הנערים הוא בקצה כשמגיעים לתיק פלילי, בעיקר בגלל עבירות ברשת ופחות בגלל אובדנות.

חן לוי : חסרים אירועים כיפיים שיוסיפו עניין לנערים, אומנים שיכולים לעשות טוב לילדים.

בועז בן גל : אנו עובדים על תקציב לפעילות הסיירת.

סיכום הנושא : מברך על הצלחת הסיירת הורים הנפלאה הזאת, מבקש מבוועז במידה וצריך תמיכה תקציבית עבור המשך הצלחת של הסיירת נא עדכנני.

רשמה : יעל יצחק פור

העתק : לראש העיר ולמשתתפים לראש העיר ולמשתתפים